

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

17 жовтня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1832/ко-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Макарчука М.А.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Лукаша Т.В.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва Михайла Васильовича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва М.В.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 призначено проведення тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Костів М.В. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 81,9 бала. За результатами виконаного практичного завдання Костів М.В. набрав 73,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 155,4 бала.

Костів М.В. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та добросовісності.

Рішенням Комісії від 20 червня 2018 року № 147/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 11 квітня 2018 року, зокрема, судді Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва М.В., якого допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Комісією 03 липня 2018 року проведено співбесіду із суддею, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та добросовісності, які виникли під час дослідження суддівського досьє. У зв'язку з необхідністю отримати інформацію та копії документів у засіданні Комісії було оголошено перерву. Проведення співбесіди за результатами дослідження досьє

судді Костіва М.В. у межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді продовжено 17 жовтня 2018 року.

Заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Костіва М.В. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критеріями компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 364,4 бала.

При цьому за критерієм професійної компетентності Костіва М.В. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1–5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Костіва М.В. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6–7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 165 балів. За цим критерієм Костіва М.В. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 115 балів. За цим критерієм Костіва М.В. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

Оцінюючи відповідність судді Костіва М.В. займаній посаді за критеріями професійної етики та доброчесності, колегією Комісії, крім іншого, були взяті до уваги обставини, інформація про які міститься в суддівському досьє, та відомості, встановлені під час співбесіди.

Положеннями Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» 07 квітня 2011 року № 3206-VI (набрав чинності 01 липня 2011 року та втратив чинність 01 вересня 2016 року), Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII (набрав чинності 26 жовтня 2014 року)» визначено, що судді є суб'єктами декларування, які мають обов'язок у порядку, за формою та у строки, визначені цими законами, декларувати належне їм та членам їх сім'ї майна (на праві власності та на праві користування), доходів тощо шляхом подання відповідних декларацій.

У період з 01 липня 2011 року по 01 вересня 2016 року суб'єкти декларування зобов'язані були подавати декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, форму якої було встановлено Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 07 квітня 2011 року № 3206-VI (далі – паперова декларація).

Відповідно до затвердженої форми суб'єкти декларування в паперовій декларації у розділі III зобов'язані були зазначати відомості про:

- майно, що перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування декларанта, та витрати декларанта на придбання такого майна або на користування ним (пункт А);

- майно, що перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування членів сім'ї декларанта (пункт Б);

Окрім цього, в паперовій декларації суб'єкти декларування зобов'язані були зазначати відомості, зокрема, про транспортні засоби, що перебувають у власності, в оренді чи на іншому праві користування членів сім'ї декларанта.

Із набранням чинності Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII відповідно до статті 45 цього закону суб'єкти декларування подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – електронна декларація), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством з питань запобігання корупції.

Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 10 червня 2013 року № 3, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 року, затверджено форму електронної декларації.

Положеннями частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» передбачено, що в електронній декларації зазначаються відомості, зокрема, про: 1) об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право; 2) об'єкти незавершеного будівництва, об'єкти, не прийняті в експлуатацію або право власності на які не зареєстроване в установленому законом порядку, які: належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві власності відповідно до Цивільного кодексу України; розташовані на земельних ділянках, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або передані їм в оренду чи на іншому праві користування, незалежно від правових підстав набуття такого права; повністю або частково побудовані з матеріалів чи за кошти суб'єкта декларування або членів його сім'ї; 3) цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 100 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні або користуванні незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуто таке право; 4) отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

В електронній декларації за 2015 рік, розміщеній в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суддя відобразив відомості в розділі 3 «Об'єкти нерухомості» щодо земельної ділянки, яка належить на праві власності його матері, площею 500 кв.м (дата набуття права 02 вересня 2014 року).

Натомість у паперовій декларації за 2014 рік будь-які відомості щодо вказаної земельної ділянки в розділі III «Відомості про нерухоме майно» пункті Б «Майно, що перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування членів сім'ї декларанта» відсутні. Відповідно до пункту 4 «Члени сім'ї декларанта» розділу I «Загальні відомості» цієї декларації членом сім'ї декларанта, зокрема, була його мати.

Окрім цього, як вбачається з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суддя

03 квітня 2018 року подав повідомлення про суттєві зміни у майновому стані та відобразив відомості в розділі 3 «Об'єкти нерухомості» щодо житлового будинку в селищі міського типу Славське площею 187,8 кв.м (дата набуття права 30 березня 2018 року), вартість якого на дату набуття становить 868 770 гривень.

Під час співбесіди суддя пояснив, що вказаний будинок будувався на кошти його сім'ї з середини 2017 року, а будівництво було завершено весною 2018 року на земельній ділянці, що перебувала у власності його матері та була подарована йому 08 липня 2017 року.

Як вбачається з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в електронній декларації за 2017 рік будь-які відомості щодо вказаного житлового будинку в розділі 4 «Об'єкти незавершеного будівництва» відсутні.

Під час співбесіди суддя підтвердив, що відомості про житловий будинок у селищі міського типу Славське площею 187,8 кв.м як об'єкта незавершеного будівництва в електронній декларації за 2017 рік він не відображав. На запитання Комісії під час співбесіди про причини незазначення ним цього житлового будинку повідомив, що він забув це зробити.

На підтвердження фінансової спроможності щодо будівництва вказаного будинку суддя Костів М.В. у письмових поясненнях, окрім інших джерел доходів вказав, що його дружина в 2017 році отримала пенсію в розмірі 63 867,2 гривень. Вказану суму відображено і в копії довідки від 26 червня 2018 року, яку долучено до письмових пояснень судді.

Однак, як вбачається з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в електронній декларації за 2017 рік суддею в розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» відображено, окрім інших доходів, отриману дружиною пенсію в сумі 32 220 гривень.

Окрім цього, з поданих суддею письмових пояснень та долучених до них документів, серед яких копія договору дарування житлового будинку, вбачається, що суддя Костів М.В. 08 грудня 2004 року прийняв у дар будинок, що розташований у місті Львові смт Брюховичі загальною площею 174,4 кв.м, побудований на земельній ділянці площею 408 кв.м.

Незважаючи на наведене, у паперових та електронних деклараціях у період з 2012 по 2017 роки будь-які відомості щодо земельної ділянки площею 408 кв.м, відсутні.

Під час співбесіди суддя підтвердив факт користування цією земельною ділянкою та пояснив, що земельну ділянку було надано для будівництва, належить вона селищній раді, не є приватизованою. Стосовно невідображення права користування цією земельною ділянкою зазначив, що, заповнюючи декларації, не звернув на це увагу.

Окрім цього, в електронній декларації за 2015 рік, розміщеній в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суддя відобразив відомості в розділі 6 «Цінне рухоме майно – транспортні засоби» щодо легкового автомобіля ВАЗ 2101 1973 року випуску, що належить на праві власності його дружині (дата набуття права 30 жовтня 1998 року).

Натомість у паперових деклараціях у період з 2012 по 2015 роки будь-які відомості щодо вказаного автомобіля в розділі IV «Відомості про транспортні засоби»

пункті Б «Транспортні засоби, що перебувають у власності, в оренді чи на іншому праві користування членів сім'ї декларанта» відсутні. Відповідно до пункту 4 «Члени сім'ї декларанта» розділу I «Загальні відомості» цих декларацій членом сім'ї декларанта, зокрема, була його дружина.

Окрім цього, з електронної декларації за 2016 рік, розміщеній в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, вбачається, що суддя відобразив у ній відомості в розділі 6 «Цінне рухоме майно – транспортні засоби» щодо легкового автомобіля Сузукі Гранд Вітара 2005 року випуску вартістю на дату набуття у власність 100 000 гривень (дата набуття права 30 червня 2015 року), а також щодо легкового автомобіля Toyota Camry 2013 року випуску вартістю на дату набуття у власність 200 000 гривень (дата набуття права 27 жовтня 2016 року).

Комісія не має правових підстав піддавати сумніву придбання двох автомобілів за іншою ціною, ніж та, що вказана в електронній декларації судді за 2016 рік, однак бере до уваги, що вартість цих автомобілів, наведена у декларації, може викликати обґрунтований сумнів у незацікавленого та незалежного спостерігача щодо їх відповідності дійсній ринковій вартості на аналогічні автомобілі.

Під час дослідження досьє та співбесіди Комісією встановлено, що суддя Костів М.В. у період з 2012 по 2017 роки неналежним чином виконував вимоги, визначені статтею 12 Закону України «Про засади запобігання корупції», статтею 46 Закону України «Про запобігання корупції», щодо декларування свого майна та майна членів своєї сім'ї, а також пунктом 6 частини сьомої статті 56 Закону щодо виконання вимог, установлених законодавством у сфері запобігання корупції.

Із пояснень судді Костіва М.В. вбачається, що у період з 2012 по 2017 роки він допустив систематичне недбале ставлення до обов'язку декларування свого майна та майна членів своєї сім'ї.

Відповідно до пункту 2 частини сьомої статті 56 Закону суддя зобов'язаний дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та неупередженості суддів.

Статтею першою Кодексу суддівської етики, затвердженого на XI черговому з'їзді суддів України 22 лютого 2013 року (далі – Кодекс), визначено, що суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Відповідно до статті 3 Кодексу суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законслухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Статтею 18 Кодексу передбачено, що суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 1 затверджено коментар до Кодексу суддівської етики, в якому наведено тлумачення, зокрема, високих стандартів поведінки судді.

У коментарі до Кодексу зазначено, що високі стандарти поведінки полягають у тому, що суддя як на роботі, так і поза її межами, в повсякденному житті, має

демонструвати таку поведінку, щоб учасники процесу і оточуючі люди бачили в ньому еталон порядності і справедливості – високоморальну, чесну, стриману, врівноважену людину. При цьому суддя має не лише подавати особистий приклад, але й пропагувати етичну поведінку серед учасників процесу та оточуючих, вимагати етичної поведінки від інших.

Оволодіння високими стандартами поведінки має бути невід'ємною складовою частиною підготовки кожного професійного судді та кандидата на посаду судді. Від моральних цінностей, якими керується суддя в своїй роботі під час здійснення правосуддя і в позасудовій поведінці, залежить оцінка судових рішень з точки зору їх справедливості як кожним окремих громадянином, та суспільством в цілому.

Установлені під час оцінювання обставини вказують на те, що поведінка судді Костіва М.В. у період з 2012 по 2017 роки не узгоджується із високими стандартами поведінки судді, які відповідно до статті 56 Закону є його обов'язком та свідчать про неналежне дотримання ним вимог доброчесності судді.

Ураховуючи викладене, за результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Львівського апеляційного адміністративного суду Костів Михайло Васильович набрав 644,4 бала, що становить менше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

З огляду на викладене колегія Комісії дійшла висновку про невідповідність судді Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва Михайла Васильовича займаній посаді та внесення до Вищої ради правосуддя подання про звільнення його з посади судді.

Керуючись статтями 83–86, 88, 93, 101 Закону, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, колегія Комісії

вирішила:

визначити, що суддя Львівського апеляційного адміністративного суду Костів Михайло Васильович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 644,4 бала.

Визнати суддю Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва Михайла Васильовича таким, що не відповідає займаній посаді.

Внести до Вищої ради правосуддя подання з рекомендацією про звільнення з посади судді Львівського апеляційного адміністративного суду Костіва Михайла Васильовича.

Головуючий

М.А. Макарчук

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

Т.В. Лукаш